

B.Ed. Semester - 1 (CBCS) Examination
Nov/Dec - 2022 [NEW COURSE]
SANSKRIT(SELF STUDY COURSE)

Time: 1:15 Hours

Marks: 35

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧ નીચેનાં પ્રત્યેક પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો.

(૦૫)

- ૧.૧) ક: મરુભુમ્યા: નૃપ: અસ્તિ ?
- ૧.૨) પૃથિવ્યામ્ કતિ રત્નાની સન્તિ ?
- ૧.૩) શૃગાલ: કીદૃશ: જાયતે ?
- ૧.૪) કા સ્ત્રી દેહવિવર્જિતા અસ્તિ ?
- ૧.૫) 'વાર્તાલાપ:- પાઠમાં કોના વચ્ચેનો સંવાદ છે ?

પ્રશ્ન-૨ નીચેનાં પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (છ માંથી પાંચ)

(૧૦)

- ૨.૧) નીચેની સંખ્યા માટે સંસ્કૃત શબ્દોમાં સંસ્કૃત લખો.
 ૧) ૧૩ ૨) ૧૯ ૩) ૩૦ ૪) ૫૦
- ૨.૨) નીચે આપેલા શબ્દોની સંધિ જોડો.
 ૧) યોજક: + તત્ર ૨) પિબેત્ + જલમ્ ૩) ન + અસ્તિ ૪) કિમ્ + અપિ
- ૨.૩) વર્તમાનકાળ પરસ્મૈપદના પ્રત્યયો લખો.
- ૨.૪) નીચેના શબ્દોના ગુજરાતી અર્થ આપો.
 ૧) યોજિની ૨) આપણિક: ૩) વ્યજનમ્ ૪) ઓદનમ્
- ૨.૫) ચટક ! ચટક ! - પદમાં આવેલાયેલી ચકલીની પ્રવૃત્તિ વર્ણવો.
- ૨.૬) નીચેનાં શ્લોકનું ભાષાંતર કરો.
 દૃષ્ટિપૂતં ન્યસેત્ પાદં વસ્ત્રપૂતં પિબેજ્જલમ્ ।
 શાસ્ત્રપૂતાં વદેત્ વાણી મન:પૂતં સમાચરેત

પ્રશ્ન-૩ નીચેનાં પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ પાંચ પ્રશ્નોના વિસ્તૃત ઉત્તર આપો. (છ માંથી પાંચ)

(૨૦)

- ૩.૧) નીચેનાં સમયને સંસ્કૃત શબ્દોમાં લખો.
 ૧) ૦૫:૩૦ ૨) ૦૩:૧૫ ૩) ૦૯:૪૫ ૪) ૦૨:૩૦
- ૩.૨) સુભાષિત પૂર્ણ કરો.
 ૧) પૃથિવ્યાં.....વિધીયતે ॥
 ૨) ઉદ્યમ:.....સહાયકૃત ॥
- ૩.૩) કૌસમાં આપેલ શબ્દોનો ઉપયોગ કરીને નીચેનાં વાક્યોને સંસ્કૃત પ્રશ્ન વાક્યમાં ફેરવો.
 ૧) મમ મિત્રમ્ જામનગરે વસતિ । (કૃત્ર)
 ૨) કાર્યાલયે વાર્તાલાપ: ન ભવતિ । (કિમ્)
 ૩) મૃગેન્દ્ર: કરિણામ કુલહન્તિ । (ક:)
 ૪) કસ્તૂરી મૃગાત જાયતે । (કસ્માત)
 ૫) અહં અષ્ટવાદને શાલાં ગચ્છામિ । (કદા)
- ૩.૪) "અન્યનું તો એક વાંકું આપના અઢાર છે." - આ પંક્તિ "યોજક: તત્ર દુર્લભ:" - પાઠના આધારે સમજાવો.
- ૩.૫) "ધરે ગુર્જરિ" - પદમાં થયેલ ગુજરાતની ધરતીનું વર્ણન કરો.
- ૩.૬) નીચેની સુક્તિ સમજાવો.
 આપદિ મિત્રપરીક્ષા ॥
